

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА**

Кафедра обліку і оподаткування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Гарант освітньої програми
(М.А. Коротсєв)

« 08 » 08 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІАЛЬНА ТА ДЕМОГРАФІЧНА СТАТИСТИКА»**

Освітній рівень:

Перший (бакалаврський)

Галузь знань:

23 Соціальна робота

Спеціальність:

232 Соціальне забезпечення

Освітня програма:

Соціальне забезпечення

Факультет:

Економіки і підприємництва

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальна та демографічна статистика» для здобувачів вищої освіти спеціальності 232 «Соціальне забезпечення» освітньої програми Соціальне забезпечення. – Умань: Уманський НУС, 2024. – 24 с.

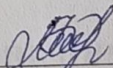
Розробники: Ольга РАТУШНА к.е.н., ст., викладач

 Ольга РАТУШНА

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри обліку і оподаткування

Протокол № 1 від «08»_серпня_2024_року

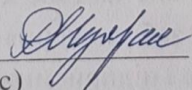
Завідувач кафедри обліку і оподаткування

 Людмила МЕЛЬНИК
(підпис) (прізвище та ініціали)

«_08»_серпня__2024_року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол № 1 від «08» серпня 2024 року

Голова Руслан МУДРАК
(підпис)

«_8»_серпня_2024_року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: <u>23 «Соціальна робота»</u>	Обов’язкова	
Модулів – 2	Спеціальність: <u>232 «Соціальне забезпечення»</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		2-й	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання <i>Статистичне дослідження</i>		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		3-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента - 2	Освітній рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма «Соціальне забезпечення»	Лекції	
		20 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		24 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		46 год.	78 год.
		Індивідуальні завдання:	
		-	-
		Вид контролю іспит	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу (інтегральна компетентність): глибоке та ґрунтовне засвоєння студентами статистичних методів збирання, оброблення та аналізу інформації стосовно соціально-економічних явищ та процесів, які доцільно використовувати в сучасних умовах при проведенні статистичного дослідження.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- засвоїти принципи вивчення масових явищ, мати уяву про зміни і тенденції у соціально-демографічних процесах;
- розуміти і аналізувати соціальні процеси, які відбуваються в різних сферах суспільного життя, прогнозувати та в подальшому ефективно керувати ними;
- розраховувати основні статистичні показники про умови, рівень, якість та спосіб життя населення;
- використовувати в професійній діяльності фахівця у галузі соціального захисту населення/соціального інспектора основні методи обробки та аналізу даних спостережень та експериментів.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти. Дисципліна «Соціальна та демографічна статистика» доповнює набуті знання студентів, здобуті в процесі вивчення дисциплін: «Вища математика» (ОК5), «Інформатика» (ОК8) та допомагає застосувати набуті знання на практиці. Вивчення даної дисципліни тісно пов'язана та є паралельною до вивчення навчальних дисциплін «Основи соціального забезпечення» (ОК15), «Економіка праці та соціально-трудові відносини» (ОК 17). Також знання з дисципліни «Соціальна та демографічна статистика» можуть бути застосовані при подальшому вивченні таких дисциплін як «Менеджмент соціального забезпечення» (ОК22), «Основи економіки соціального забезпечення» (ОК 23), «Організація і планування процесів в соціальному забезпеченні» (ОК 28), «Основи соціально-економічного аналізу» (ОК 29).

В процесі вивчення навчальної дисципліни студент повинен оволодіти наступними програмними компетентностями передбаченими освітньо-професійною програмою «Соціальне забезпечення»:

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категоріях населення;

ПРН 3. Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження;

ПРН 4. Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення;

ПРН 11. Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення;

ПРН 12. Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності;

ПРН 13. Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту у різних категоріях населення;

ПРН 18. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.

Вивчення навчальної дисципліни «Соціальна та демографічна статистика» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Соціальне забезпечення» спеціальності 232 Соціальне забезпечення галузі знань 23 Соціальна робота (табл. 1).

Таблиця 1

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Соціальна та демографічна статистика»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПРН 3	Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження;
		ПРН 4	Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення;
		ПРН 11	Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення;
		ПРН 12	Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності;
		ПРН 13	Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення;
		ПРН 18	Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.
ЗК 2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства,	ПРН 2	Ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально-економічних проблем у різних категорій населення
		ПРН 3	Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження;
		ПРН 4	Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення;
		ПРН 11	Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення;
		ПРН 12	Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності;
		ПРН 13	Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту різних категорій населення;

	техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН 18	Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.
ЗК 9	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ПРН 3	Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження;
		ПРН 4	Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення;
		ПРН 12	Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності;

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Соціальна та демографічна статистика», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

**Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною
«Соціальна та демографічна статистика»**

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	теоретичних і методичних засад статистичного вивчення демографії населення країни;	розповідь-пояснення, бесіда, індивідуальне дослідне завдання (статистичне дослідження), індивідуальні консультації, дискусія, розгляд конкретних практичних ситуацій, самонавчання	поточний контроль (усне опитування, тестування, участь у дискусії, перевірка виконання практичних робіт, виконання та захист індивідуального дослідного завдання); модульний контроль; підсумковий контроль
1.2	показників, які застосовуються в галузі статистики населення, праці і зайнятості, рівня життя населення, соціального забезпечення, освіти, культури та ін.		
1.3	визначати та описувати засоби формування інформаційної бази дослідження суспільних явищ і процесів;		
1.4	виявляти особливості системи статистичних показників та методів статистичного дослідження процесів, які відбуваються в демографічній сфері, і оцінювання їх впливу на соціальні явища в суспільстві		
1.5	систему статистичних показників, яка використовується для характеристики та аналізу соціальних явищ та процесів		
2	Уміння/навички:		
2.1	здійснювати дослідження процесів, які відбуваються в демографічній сфері, і оцінювання їх впливу на соціальні явища в суспільстві;	розповідь-пояснення, бесіда, індивідуальне дослідне завдання (статистичне дослідження), індивідуальні	поточний контроль (усне опитування, тестування, участь у дискусії, перевірка виконання практичних робіт, виконання та
2.2	розробляти програму статистичного дослідження соціальних та демографічних		

	явищ та процесів;	консультації, дискусія, розгляд конкретних практичних ситуацій, самонавчання	захист індивідуального дослідного завдання); модульний контроль; підсумковий контроль
2.3	застосовувати комплексний статистичний аналіз соціально-економічних та демографічних явищ і процесів;		
2.4	застосовувати навички побудови системи статистичного забезпечення аналізу і прогнозування демографічних процесів		
2.5	демонструвати навички проведення досліджень процесів, які відбуваються в демографічній сфері, і оцінювання їх впливу на соціальні явища в суспільстві.		
3	Комунікація:		
3.1	Донесення до фахівців і нефахівців результатів статистичних досліджень в соціальній та демографічній сферах	розповідь-пояснення, бесіда, індивідуальне дослідне завдання (статистичне дослідження), індивідуальні консультації, дискусія, розгляд конкретних практичних ситуацій, самонавчання	поточний контроль (усне опитування, тестування, участь у дискусії, перевірка виконання практичних робіт, виконання та захист індивідуального дослідного завдання); модульний контроль; підсумковий контроль
3.2	Консультування щодо напрямів розвитку процесів і явищ в соціальній сфері та демографічних процесах		
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Розуміння особистої відповідальності за проведені статистичні дослідження і зроблені висновки в соціальній і демографічній сферах суспільного життя	розповідь-пояснення, бесіда, індивідуальне дослідне завдання (статистичне дослідження), індивідуальні консультації, дискусія, розгляд конкретних практичних ситуацій, самонавчання	поточний контроль (усне опитування, тестування, участь у дискусії, перевірка виконання практичних робіт, виконання та захист індивідуального дослідного завдання); модульний контроль; підсумковий контроль

Таблиця 3

**Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з
навчальної дисципліни «Соціальна та демографічна статистика»**

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 2	Ідентифікувати причинно- наслідкові зв'язки розвитку суспільства та прояви соціально- економічних проблем у різних категорій населення	розповідь-пояснення, бесіда, індивідуальне дослідне завдання (статистичне дослідження), індивідуальні консультації, дискусія, розгляд конкретних практичних ситуацій, самонавчання	поточний контроль (усне опитування, тестування, участь у дискусії, перевірка виконання практичних робіт, виконання та захист індивідуального дослідного завдання); модульний контроль; підсумковий контроль
ПРН 3	Застосовувати методи збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження	розповідь-пояснення, бесіда, індивідуальне дослідне завдання (статистичне дослідження), індивідуальні консультації, дискусія,	поточний контроль (усне опитування, тестування, участь у дискусії, перевірка виконання практичних робіт, виконання та захист індивідуального дослідного завдання); модульний

		розгляд конкретних практичних ситуацій, самонавчання	контроль; підсумковий контроль
ПРН 4	Вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу системи соціального захисту населення	розповідь-пояснення, бесіда, індивідуальне дослідне завдання (статистичне дослідження), індивідуальні консультації, дискусія, розгляд конкретних практичних ситуацій, самонавчання	поточний контроль (усне опитування, тестування, участь у дискусії, перевірка виконання практичних робіт, виконання та захист індивідуального дослідного завдання); модульний контроль; підсумковий контроль
ПРН 11	Визначати соціальні проблеми та потреби і причини їх виникнення, тенденції розвитку, наслідки, соціальний стан певних категорій населення;	розповідь-пояснення, бесіда, індивідуальне дослідне завдання (статистичне дослідження), індивідуальні консультації, дискусія, розгляд конкретних практичних ситуацій, самонавчання	поточний контроль (усне опитування, тестування, участь у дискусії, перевірка виконання практичних робіт, виконання та захист індивідуального дослідного завдання); модульний контроль; підсумковий контроль
ПРН 12	Аналізувати ефективність соціально-економічної підтримки населення та здійснювати відповідну корекцію в межах компетентності	розповідь-пояснення, бесіда, індивідуальне дослідне завдання (статистичне дослідження), індивідуальні консультації, дискусія, розгляд конкретних практичних ситуацій, самонавчання	поточний контроль (усне опитування, тестування, участь у дискусії, перевірка виконання практичних робіт, виконання та захист індивідуального дослідного завдання); модульний контроль; підсумковий контроль
ПРН 13	Аналізувати та оцінювати рівень матеріально-економічного захисту у різних категорій населення	розповідь-пояснення, бесіда, індивідуальне дослідне завдання (статистичне дослідження), індивідуальні консультації, дискусія, розгляд конкретних практичних ситуацій, самонавчання	поточний контроль (усне опитування, тестування, участь у дискусії, перевірка виконання практичних робіт, виконання та захист індивідуального дослідного завдання); модульний контроль; підсумковий контроль
ПРН 18	Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги	розповідь-пояснення, бесіда, індивідуальне дослідне завдання (статистичне дослідження), індивідуальні консультації, дискусія, розгляд конкретних практичних ситуацій, самонавчання	поточний контроль (усне опитування, тестування, участь у дискусії, перевірка виконання практичних робіт, виконання та захист індивідуального дослідного завдання); модульний контроль; підсумковий контроль

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. ДЕМОГРАФІЧНА СТАТИСТИКА ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СТРУКТУРНА ДЕМОГРАФІЯ

ТЕМА 1. Демографія як наука. Статистичне спостереження населення

Об'єкт і предмет демографії. Методологія демографії, її зв'язок демографії з іншими науками. Цілі та завдання статистичного спостереження населення. Переписи населення, основні принципи їх проведення. Історія переписів населення. Поточний облік населення.

ТЕМА 2. Чисельність і структура населення, демографічні коефіцієнти

SUBJECT 2. Number and structure of the population, demographic coefficients

Соціальна статистика і населення. Населення як об'єкт соціальної та демографічної статистики. Формування масивів інформації про населення залежно від сфери дослідження: соціальної або демографічної. Категорії населення. Статистичне вивчення чисельності і руху населення.

Social statistics and population. Population as an object of social and demographic statistics. Formation of arrays of information about the population depending on the field of research: social or demographic. Population categories. Statistical study of population size and movement.

ТЕМА 3. Статистичні показники природного відтворення населення

Основні показники природного руху населення. Екстенсивний та інтенсивний аналіз. Абсолютні характеристики населення. Середнє населення. Основні показники механічного руху населення. Соціально-демографічна структура населення. Метод статистичних групувань у вивченні населення. Склад населення за статтю. Віково-статева структура населення. Віково-статева піраміда. Типи віково-статевої структури та її еволюція. Старіння населення та його показники. Сімейний склад населення. Статистичне вивчення національного складу населення. Основні економічні групування населення. Коефіцієнти демографічного навантаження. Групування економічно активного населення за сферами діяльності, за галузями економіки та іншими ознаками. Соціальна мобільність і зміни структури населення. Концепції соціальної стратифікації суспільства. Поняття "соціальна мобільність населення". Показники динаміки та структури соціальної мобільності населення.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. АНАЛІТИЧНА ДЕМОГРАФІЯ

ТЕМА 4. Демографічні таблиці

Демографічний стан і демографічні таблиці. Система показників демографічних таблиць смертності. Система показників таблиць смертності. Демографічна сітка. Методи побудови таблиць смертності. Метод Граунта. Прямий метод (метод Лапласа). Метод Бьока. Демографічний метод.

ТЕМА 5. Демографічні моделі

Необхідність побудови демографічних моделей. Стаціонарне населення. Стабільне населення.

ТЕМА 6. Демографічне прогнозування

Цілі та завдання демографічного прогнозування. Історія демографічних прогнозів. Класифікація демографічних прогнозів. Методи демографічного прогнозування. Математичні методи. Метод компонент, або метод пересування вікових груп.

МОДУЛЬ 2. СОЦІАЛЬНА СТАТИСТИКА ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНОЇ СТАТИСТИКИ

ТЕМА 7. Методологічні засади соціальної статистики

Поняття про соціальну статистику та її предмет. Предмет соціальної статистики. Система соціальних наук та її структура. Місце соціальної статистики в системі наук.

Головні поняття й категорії соціальної статистики. Об'єкти соціальної статистики. Характеристика типів об'єктів соціальної статистики. Відмінність об'єктів соціальної статистики від об'єктів інших галузей статистики. Завдання соціальної статистики. Завдання соціальної статистики в сучасних умовах. Специфічні завдання соціальної статистики як вирішення практичних питань у процесі дослідження соціальних явищ.

ТЕМА 8. Статистика рівня життя населення

TOPIC 8. Statistics of the standard of living of the population

Доходи населення та їх статистичне вивчення. Існуючі концепції поняття доходу. Поняття "валовий наявний", "валовий скорегований", "номінальний" та "реальний" дохід. Середні показники рівня доходів: середньодушовий дохід, середня номінальна заробітна плата, середня пенсія, середній розмір стипендії, середня допомога. Існуючі соціальні гарантії держави. Модальний та медіанний дохід, коефіцієнти концентрації доходів Лоренца та Джині. Статистичне вивчення споживання матеріальних благ та послуг. Аналіз показників рівня та динаміки споживання. Оцінка залежності між рівнем споживання та доходами за допомогою коефіцієнта еластичності. Вивчення структурних відмінностей у споживанні за допомогою відповідних показників. Система статистичних показників рівня життя. Поняття "рівень життя населення". Характеристика рівнів життя населення. Обстеження домогосподарств як інформаційна база дослідження рівня життя населення. Індекс людського розвитку. Методика розрахунку індексу людського розвитку. Статистика бідності. Підходи щодо вимірювання бідності. Статистичні показники бідності. Глибина та гострота бідності. Індeksi злиденності населення.

Incomes of the population and their statistical study. Existing concepts of the concept of income. Concepts of "gross available", "gross adjusted", "nominal" and "real" income. Average indicators of income level: average per capita income, average nominal salary, average pension, average amount of scholarship, average benefit. Existing social guarantees of the state. Modal and median income, Lorenz and Gini income concentration coefficients. Statistical study of the consumption of material goods and services. Analysis of indicators of the level and dynamics of consumption. Estimation of the dependence between the level of consumption and income using the coefficient of elasticity. Study of structural differences in consumption using relevant indicators. System of statistical indicators of the standard of living. The concept of "standard of living of the population". Characteristics of living standards of the population. Household surveys as an information base for research on the standard of living of the population. Human Development Index. Methodology for calculating the human development index. Poverty statistics. Approaches to measuring poverty. Statistical indicators of poverty. The depth and severity of poverty. Population poverty indices.

ТЕМА 9. Статистика матеріального забезпечення населення

Основні поняття, джерела інформації та показники ринку житла. Поняття житлового фонду, житла, кімнати, загальної площі житла, жилої площі житла. Класифікації житлового фонду. Показники характеристики житлових умов: показники житлового фонду, його руху, капітального ремонту та реконструкції, благоустрою, показники забезпеченості населення житлом. Статистика житлових умов населення. Інтегральні показники забезпечення населення житлом. Показники комфортабельності житла. Дослідження диференціації житлових умов населення. Розвиток ринку житла. Житлово-комунальне обслуговування населення. Показники побутового обслуговування населення: показники розвитку житлово-комунального господарства і діяльності житлово-комунальних підприємств та організацій щодо надання населенню відповідних послуг, показники забезпеченості населення житлово-комунальними послугами, їх доступності, споживання та витрат на них.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. СТАТИСТИКА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ

ТЕМА 10. Статистика соціального забезпечення населення

Статистичні показники здоров'я населення. Методологічні проблеми статистики здоров'я. Групи показників здоров'я населення: демографічні, медичні, показники суб'єктивної оцінки стану здоров'я населення. Показники доступності та рівня медичного обслуговування. Статистика захворюваності. Поняття захворюваності. Система показників захворюваності. Факторний аналіз захворюваності населення. Статистика системи охорони здоров'я. Система показників забезпеченості населення установами охорони здоров'я та медичними кадрами.

Характеристика освітніх послуг. Характеристика діючої системи освіти. Характеристика освітніх послуг. Система статистичних показників для кожного рівня освіти. Статистика рівня освіти населення. Аналіз рівня освіти населення за допомогою показників, що характеризують ступінь охоплення населення освітою. Застосування індексного методу для порівняння рівня освіти населення різних регіонів, країн. Показники статистики дошкільного навчання та шкільної освіти. Побудова соціально-економічної нормалі для характеристики розвитку системи освіти.

Статистика інформаційної діяльності. Мета інформаційної діяльності. Інформаційні ресурси в галузі статистики. Поняття інформатизації суспільства. Основні напрями інформатизації суспільства в Україні.

Соціально-економічне значення статистичного вивчення культури, мистецтва та відпочинку. Споживання населенням послуг культури, мистецтва та туризму. Показники музейного обслуговування. Статистика мистецтва.

ТЕМА 11. Статистика соціального захисту населення

Статистика соціального забезпечення та соціального захисту. Завдання соціального захисту в суспільстві. Види загального обов'язкового державного страхування. Показники стану та ефективності соціального захисту населення. Соціально-економічне значення статистичного вивчення соціального забезпечення. Статистика соціальних послуг. Форми та види соціального захисту. Статистика пенсійного забезпечення. Статистика інвалідності. Соціальна підтримка сім'ї: статистичний аспект. Старіння населення та його показники. Сімейний склад населення. Статистичне вивчення національного складу населення. Основні економічні групування населення. Коефіцієнти демографічного навантаження. Групування економічно активного населення за сферами діяльності, за галузями економіки та іншими ознаками.

ТЕМА 12. Статистика навколишнього середовища

Завдання статистики навколишнього середовища. Якість навколишнього середовища як одна з умов життя людини. Поняття розселення населення, його показники. Сукупність елементів навколишнього середовища та їх стан. Завдання статистики навколишнього середовища в сучасних умовах. Система показників статистики навколишнього середовища. Комплексна система показників статистики навколишнього середовища. Показники статистики водних ресурсів. Система статистичних показників стану, охорони та забруднення атмосфери. Показники землекористування. Показники якості природного середовища. Комплексний показник якості навколишнього середовища: методика його розрахунку. Підходи щодо оцінки якості навколишнього середовища: їх переваги та недоліки.

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Денна форма					Заочна форма				
		л	п	с.р.	інд	Всього	л	п	с.р.	інд	Всього
Модуль 1. ДЕМОГРАФІЧНА СТАТИСТИКА											
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СТРУКТУРНА ДЕМОГРАФІЯ											
1	ТЕМА 1. Демографія як наука. Статистичне спостереження населення	2	2	2		6	1	-	5		6
2	ТЕМА 2. Чисельність і структура населення, демографічні коефіцієнти SUBJECT 2. Number and structure of the population, demographic coefficients	2	2	2		6	-	1	5		6
3	ТЕМА 3. Статистичні показники природнього відтворення населення	2	2	6		10	1	-	9		10
	Разом за змістовним модулем	6	6	10		22	2	1	19		22
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. АНАЛІТИЧНА ДЕМОГРАФІЯ											
4	ТЕМА 4. Демографічні таблиці	1	2	4		7	1	-	6		7
5	ТЕМА 5. Демографічні моделі	1	2	4		7	1	1	5		7
6	ТЕМА 6. Демографічне прогнозування	2	2	2		6	-	-	6		6
	Разом за змістовним модулем	4	6	10		20	2	1	17		20
МОДУЛЬ 2. СОЦІАЛЬНА СТАТИСТИКА											
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНОЇ СТАТИСТИКИ											
7	ТЕМА 7. Методологічні засади соціальної статистики	2	2	2		6	1	1	4		6
8	ТЕМА 8. Статистика рівня життя населення TOPIC 8. Statistics of the standard of living of the population	2	2	6		10	1	-	9		10
9	ТЕМА 9. Статистика матеріального забезпечення населення	2	2	2		6	-	-	6		6
	Разом за змістовним модулем	6	6	10		22	2	1	19		22
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. СТАТИСТИКА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ											
10	ТЕМА 10. Статистика соціального забезпечення населення	1	2	6		9	1	1	7		9
11	ТЕМА 11. Статистика соціального захисту населення	1	2	6		9	1	-	8		9
12	ТЕМА 12. Статистика навколишнього середовища	2	2	4		8	-	-	8		8
	Разом за змістовним модулем	4	6	16		26	2	1	21		24
	Разом	20	24	46		90	8	4	78		90

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
МОДУЛЬ 1. ДЕМОГРАФІЧНА СТАТИСТИКА			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СТРУКТУРНА ДЕМОГРАФІЯ			
1	ТЕМА 3. Статистичні показники природнього відтворення населення	1	-

	Запитання для контролю: 1. Приріст (скорочення) населення: поняття, види, методи розрахунку. 2. Старіння населення: визначення, види, причини, способи вимірювання. 3. Демографічне навантаження населення: поняття, види, способи вимірювання. 4. Загальні та спеціальні коефіцієнти природного руху населення. 5. Демографічне поняття смертності. 6. Система статистичних показників смертності.		
МОДУЛЬ 2. СОЦІАЛЬНА СТАТИСТИКА			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНОЇ СТАТИСТИКИ			
2	ТЕМА 8. Статистика рівня життя населення TOPIC 8. Statistics of the standard of living of the population Запитання для контролю: 1. Характеристика якісних рівнів життя населення. 2. Завдання статистичного вивчення рівня життя населення. 3. Джерела інформації для статистичного дослідження життєвого рівня населення. 4. Встановлення і зміст прожиткового мінімуму. 5. Соціальні норми і нормативи, їхня класифікація. 6. Міжнародні системи показників рівня життя населення. 7. Система соціальних індикаторів рівня життя в Україні. 8. Поняття межі бідності, її різновиди. 9. Причини побудови інтегрального показника рівня життя населення. 10. Підходи до удосконалення методики розрахунку Індексу людського розвитку. Questions for control: 1. Characteristics of quality levels of life of the population. 2. The task of statistical study of the standard of living of the population. 3. Sources of information for a statistical study of the standard of living of the population. 4. Establishment and content of the subsistence minimum. 5. Social norms and regulations, their classification. 6. International systems of indicators of the standard of living of the population. 7. The system of social indicators of the standard of living in Ukraine. 8. The concept of the poverty line, its varieties. 9. Reasons for constructing an integral indicator of the standard of living of the population. 10. Approaches to improving the methodology for calculating the Human Development Index.	1	-
	Усього	2	-

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
МОДУЛЬ 1. ДЕМОГРАФІЧНА СТАТИСТИКА			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СТРУКТУРНА ДЕМОГРАФІЯ			
1	ТЕМА 1. Демографія як наука. Статистичне спостереження населення	2	-
2	ТЕМА 2. Чисельність і структура населення, демографічні коефіцієнти SUBJECT 2. Number and structure of the population, demographic	2	1

	coefficients		
3	ТЕМА 3. Статистичні показники природнього відтворення населення	1	-
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. АНАЛІТИЧНА ДЕМОГРАФІЯ			
4	ТЕМА 4. Демографічні таблиці	2	-
5	ТЕМА 5. Демографічні моделі	2	1
6	ТЕМА 6. Демографічне прогнозування	2	-
МОДУЛЬ 2. СОЦІАЛЬНА СТАТИСТИКА			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНОЇ СТАТИСТИКИ			
7	ТЕМА 7. Методологічні засади соціальної статистики	2	1
8	ТЕМА 8. Статистика рівня життя населення TOPIC 8. Statistics of the standard of living of the population	1	-
9	ТЕМА 9. Статистика матеріального забезпечення населення	2	-
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. СТАТИСТИКА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ			
10	ТЕМА 10. Статистика соціального забезпечення населення	2	1
11	ТЕМА 11. Статистика соціального захисту населення	2	-
12	ТЕМА 12. Статистика навколишнього середовища	2	-
	Усього	22	4

7. Теми лабораторних занять

Проведення лабораторних занять не передбачено.

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	Заочна*,**
МОДУЛЬ 1. ДЕМОГРАФІЧНА СТАТИСТИКА			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. СТРУКТУРНА ДЕМОГРАФІЯ			
1	ТЕМА 1. Демографія як наука. Статистичне спостереження населення 1. Дайте визначення об'єкта і предмета демографії. 2. Чому Дж. Граунта вважають засновником демографії? 3. Дайте визначення поняттям «демографічні процеси» і «демографічні події». 4. Надайте визначення поняттям «покоління» і «когорта». 5. Назвіть специфічні методи демографії. 6. Дайте характеристику джерел демографічної інформації про населення та вимог до її використання. 7. Хронологія переписів населення в СРСР і Україні.	2	5
2	ТЕМА 2. Чисельність і структура населення, демографічні коефіцієнти SUBJECT 2. Number and structure of the population, demographic coefficients 1. Рівняння демографічного балансу і його компоненти. 2. Приріст (скорочення) населення: поняття, види, методи розрахунку. 3. Старіння населення: визначення, види, причини, способи вимірювання. 4. Демографічне навантаження населення: поняття, види, способи вимірювання. 5. Піраміди статеві-вікового складу населення: правила побудови, методи аналізу. 6. Що таке стандартизація демографічних коефіцієнтів, її цілі,	2	5

	завдання і можливості застосування? 7. Як розраховується величина впливу зовнішніх факторів? 1. The demographic balance equation and its components. 2. Growth (reduction) of the population: concepts, types, methods of calculation. 3. Aging of the population: definitions, types, causes, methods of measurement. 4. Demographic load of the population: concepts, types, methods of measurement. 5. Pyramids of sex-age composition of the population: construction rules, methods of analysis. 6. What is the standardization of demographic coefficients, its goals, tasks and possibilities of application? 7. How is the influence of external factors calculated?		
3	ТЕМА 3. Статистичні показники природнього відтворення населення 1. Які категорії шлюбного стану визначаються при переписах? 2. Дайте визначення категорій «сім'я» та «домогосподарство». 3. Як визначаються в демографії народжуваність і плідність? 4. Які показники існують для визначення рівня народжуваності, порядок їх розрахунку? 5. Що означає сумарний коефіцієнт народжуваності та як він розраховується? 6. Які чинники визначають сучасну динаміку народжуваності? 7. Дайте визначення смертності та системи статистичних показників вивчення смертності. 8. У чому особливості розрахунку коефіцієнта смертності немовлят? 9. Що таке «надсмертність» і як вона вимірюється? 10. Що таке Міжнародна класифікація хвороб і причин смерті?	6	9
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. АНАЛІТИЧНА ДЕМОГРАФІЯ			
4	ТЕМА 4. Демографічні таблиці 1. Поняття демографічних таблиць, їхнє призначення та система елементарних показників. 2. Характеристика показників таблиць дожиття та середньої очікуваної тривалості життя, їх взаємозв'язок. 3. Для чого призначена демографічна сітка? 4. Сформулюйте правила користування демографічною сіткою. 5. Дайте визначення сукупностей тих, хто живе. 6. Дайте визначення головним сукупностям померлих. методом Бьока?	4	6
5	ТЕМА 5. Демографічні моделі 1. Необхідність побудови теоретичних моделей населення та їхня роль у демографічному аналізі. 2. Гіпотези побудови моделі стаціонарного населення. 3. Порядок розрахунку параметрів стаціонарного населення. 4. Гіпотези побудови моделі стабільного населення. 5. Порядок розрахунку параметрів стабільного населення.	4	5
6	ТЕМА 6. Демографічне прогнозування 1. У чому полягає необхідність демографічного прогнозування? 2. Види демографічних прогнозів. 3. Основні методи демографічного прогнозування. 4. Математичних методів прогнозування та їх основні недоліки. 5. Основні особливості методу компонент. 6. Порядок перспективного розрахунку методом пересування вікових груп. 7. Порядок розрахунку числа народжених за порогом прогнозу. 8. В чому полягає сутність правила демографічної амортизації та	2	6

	правила демографічної компенсації?		
МОДУЛЬ 2. СОЦІАЛЬНА СТАТИСТИКА			
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНОЇ СТАТИСТИКИ			
7	ТЕМА 7. Методологічні засади соціальної статистики 1. Сутність предмету соціальної статистики. 2. Основні джерела інформації про соціальні явища і процеси. 3. Види соціальних явищ та особливості їхнього вимірювання. 4. Види, розрахунок і зміст показників оцінки структурних розбіжностей у соціальних явищах. 5. Мета визначення і розрахунок коефіцієнтів взаємної спряженості Пірсона і Чупрова. 6. Можливості використання методу рангової кореляції у дослідженні взаємозв'язків між соціальними явищами.	2	4
8	ТЕМА 8. Статистика рівня життя населення TOPIC 8. Statistics of the standard of living of the population 1. Поняття рівня життя у вузькому і широкому розумінні. 2. Характеристика якісних рівнів життя населення. 3. Джерела інформації для статистичного дослідження життєвого рівня населення. 4. Встановлення і зміст прожиткового мінімуму. 5. Соціальні норми і нормативи, їхня класифікація. 6. Поняття суспільних і особистих потреб. 7. Міжнародні системи показників рівня життя населення. 8. Система соціальних індикаторів рівня життя в Україні. 9. Проблеми статистичного оцінювання бідності, 10. Поняття межі бідності, її різновиди. 11. Статистичні показники оцінки бідності. 12. Рівень бідності, глибина бідності – поняття і розрахунок. 13. Методика розрахунку Індексу людського розвитку. 14. Підходи до удосконалення методики розрахунку Індексу людського розвитку. 1. The concept of standard of living in a narrow and broad sense. 2. Characteristics of quality levels of life of the population. 3. Sources of information for a statistical study of the standard of living of the population. 4. Establishment and maintenance of the living wage. 5. Social norms and regulations, their classification. 6. Concept of social and personal needs. 7. International systems of indicators of the standard of living of the population. 8. System of social indicators of standard of living in Ukraine. 9. Problems of statistical assessment of poverty, 10. The concept of the poverty line, its varieties. 11. Statistical indicators of poverty assessment. 12. Poverty level, depth of poverty - concept and calculation. 13. Methodology for calculating the Human Development Index. 14. Approaches to improving the methodology for calculating the Human Development Index.	6	9
9	ТЕМА 9. Статистика матеріального забезпечення населення 1. Поняття доходу за концепцією Дж. Хікса. 2. Види доходів на макроекономічному рівні. 3. Формування первинних доходів домогосподарств. 4. Показники витрат домогосподарств на макрорівні. 5. Поняття і визначення реальних доходів населення. 6. Побудова графіку «Крива Лоренца». 7. Поняття особистих потреб населення та їхня класифікація.	2	6

	8. Споживчий комплекс, його поняття і види. 9. Види соціальних нормативів споживання. 10. Поняття споживчого кошика, його склад. 11. Бюджет прожиткового мінімуму та раціональний споживчий бюджет. 12. Поняття і види споживчих послуг.		
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. СТАТИСТИКА СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАСЕЛЕННЯ			
10	ТЕМА 10. Статистика соціального забезпечення населення 1. Яка система показників здоров'я населення, основні групи та їх взаємозв'язок? 2. Назвіть основні фактори, які визначають доступність медичної допомоги. 3. Що вивчає статистика мережі охорони здоров'я? 4. Поняття освіти та грамотності населення. 5. Поняття освітнього потенціалу. 6. Як розраховуються показники забезпечення дітей постійними дошкільними закладами та місцями у них? 7. Поняття культури та об'єкти статистики культури та мистецтва. 8. Статистичні показники, що характеризують діяльність бібліотек, музеїв театрів та кінотеатрів 9. Статистичні показники забезпеченості населення інформацією. 10. Коефіцієнт рівномірності розподілу закладів культури та мистецтва і методика його розрахунку. 11. Джерела інформації про споживання фізкультурно-спортивних послуг 12. Показники, що характеризують ринок туристичних послуг.	6	9
11	ТЕМА 11. Статистика соціального захисту населення 1. Основні міжнародні документи, в яких закріплене право на соціальне забезпечення людини. 2. Соціальна допомога, її відміна від соціального забезпечення. 3. Характеристика системи пенсійного забезпечення в Україні. 4. Умови надання соціальної допомоги малозабезпеченим. 5. Соціальні пільги і субсидії, їхні види й умови призначення. 6. Предмет і об'єкт моральної статистики. 7. Основні завдання моральної статистики. 8. Джерела одержання даних про моральну статистику. 9. Правова статистика та її підрозділи. 10. Система показників цивільно-правової статистики. 11. Законодавча база захисту суспільного порядку. 12. Методи вивчення взаємозв'язків правопорушень з іншими соціальними явищами.	6	9
12	ТЕМА 12. Статистика навколишнього середовища 1. Система законодавства України про охорону навколишнього середовища. 2. Джерела інформації про навколишнє середовище. 3. Система показників статистики навколишнього середовища. 4. Нормативні поняття якості природних компонентів. 5. Показники стану та охорони атмосферного повітря. 6. Критерії якості атмосферного повітря. 7. Земельні ресурси, їхній склад і основні поняття. 8. Показники стану і забруднення земель. 9. Інтегральні показники якості навколишнього середовища.	4	8
	Усього	46	78

Примітка: * студенти ЗФН теоретичні питання для самостійного опрацювання виконують письмово та надсилають на перевірку до початку заліково-екзаменаційної сесії;

** самостійне опрацювання лекційного матеріалу, розміщеного у системі Moodle.

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне завдання у вигляді статистичного дослідження на тему «Демографічна ситуація в ... області» на вибір студента передбачено для денної та заочної форм навчання.

Мета. Опанувати головні способи самостійного пошуку інформації про населення окремих регіонів, засвоїти методику комплексної характеристики демографічної ситуації, сформулювати навички письмового аналізу статистичних, літературних джерел, графічного відображення демографічних параметрів.

Завдання. Зібрати статистичний матеріал та опрацювати інші джерела, здійснити розрахунки демографічних коефіцієнтів, побудувати динамічні таблиці, графіки, діаграми, сформулювати узагальнення й висновки. За наведеним планом охарактеризувати демографічну ситуацію в одній з областей України. Здійснити порівняння з середньоукраїнськими тенденціями. Виявити проблеми демографічного розвитку регіону.

План

1. Аналіз динаміки кількості населення.
2. Вікова та статевая структура населення. Проблема демографічного старіння.
3. Природний рух населення: народжуваність, смертність, природний приріст, середня тривалість життя.
4. Тип відтворення населення.
5. Шлюбний і сімейний склад. Процеси шлюбності.
6. Міграції населення: види, причини і напрями.
7. Розміщення населення по території області. Відмінності у показниках щільності населення.

Висновки.

Список використаної літератури.

Для заочної форми навчання передбачено написання контрольної роботи за відповідним варіантом.

Рекомендації щодо виконання даного завдання наведено у Методичних рекомендаціях для виконання самостійної і індивідуальної роботи з дисципліни «Соціальна та демографічна статистика» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 232 Соціальне забезпечення та Методичних рекомендаціях для виконання контрольної роботи з дисципліни «Соціальна та демографічна статистика» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти заочної форми навчання спеціальності 232 Соціальне забезпечення.

10. Методи навчання

За період вивчення дисципліни «Соціальна та демографічна статистика» передбачено використання методів навчання у вигляді: розповідь-пояснення, бесіда (тематичні лекції); виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах (практичні заняття), консультації з викладачем; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle. Частиною інтерактивного навчання є відповіді на запитання і опитування думок студентів. Цей метод має формат полілогу або групової бесіди. Робота в групах та проєктно-дослідницький метод допомагає студентам практикувати одночасно і необхідні профільні навички, і вміння працювати в команді над поставленим завданням чи проблемним питанням, що сприятиме розвитку пошукових, аналітичних якостей студентів, а також навичок командної роботи.

Матеріали курсу «Соціальна та демографічна статистика» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=2143>.

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Telegram, Moodle та електронна пошта.

11. Методи контролю

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточний (модульний) і підсумковий (екзамен) контролю.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання практичних завдань; повнота, якість і вчасність їх виконання; рівень знань, продемонстрований у відповідях під час усного та експрес-опитування; активність при обговоренні питань, що винесені на лабораторні заняття; результати експрес-контролю тощо.

При виконанні модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання, які набули студенти після опанування певного модуля. Модульний контроль проводиться у формі тестування на платформі Moodle.

Повторне виконання модульних контрольних робіт на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету до початку підсумкового контролю (екзамену).

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього лабораторного заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у строки, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, за умови коли сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менше 61% від максимально можливої суми за цей модуль. У такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і підсумкового контролю виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру та балів набраних студентом на підсумковому контролі. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі модульні контролі, передбачені для даної навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш як 35 балів.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді екзамену в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному даною робочою програмою навчальної дисципліни. Форма проведення контролю є комбінованою (передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово практичне завдання). Зміст і структура контрольних завдань, екзаменаційних білетів і критерії оцінювання визначаються рішенням кафедри.

Якщо у підсумку студент отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Студент, допущений до повторного складання підсумкового контролю зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролі і скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник студента з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю і не впливає на загальний рейтинг студента.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи).

Встановлюється, що при вивченні дисципліни до моменту підсумкового контролю (іспиту) студент може набрати максимально 70 балів. На підсумковому контролі (іспит) студент може набрати максимально 30 балів, що в сумі і дає 100 балів.

Поточний контроль.

Максимальна сума балів поточного контролю – 70.

Об'єктами поточного контролю знань студентів є:

1. систематичність та активність роботи на практичних заняттях;
2. активність і доповідь на семінарських заняттях;
3. виконання самостійної роботи;
4. виконання індивідуального завдання (статистичного дослідження);
5. модульний контроль;

(1) При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань продемонстрований у відповідях на практичних заняттях; виконання практичної частини практичного заняття.

Виконання практичного завдання – 2-3 бали.

(2) При контролі семінарського заняття оцінюється повнота доповіді за обраним питанням, винесеним на семінарське заняття, активність у диспутах щодо досліджуваних питань.

Активність на семінарському занятті – 3 бали.

(3) При контролі виконання самостійної роботи оцінці підлягають:

- усні відповіді при опитуванні на практичних та семінарських заняттях для денної форми навчання – 0-1 балів;
- представлений короткий конспект для заочної форми навчання – 0-1 балів.

(4) Система оцінювання виконання індивідуального завдання (статистичне дослідження) здійснюється за 10-бальною шкалою.

Оцінку «0 балів» отримує дослідження, що не виконано взагалі або не відповідає вимогам до індивідуального завдання.

Оцінку «1-4 бали» отримує індивідуальне завдання, що виконано частково, не містить обґрунтованих висновків.

Оцінку «4-8 балів» отримує індивідуальне завдання, яке містить повністю всі розрахунки відповідно до вимог, висновки містять неточності або не в повній мірі охоплюють результати дослідження.

Оцінку «9-10 балів» отримує індивідуальне завдання, виконане відповідно до вимог, містить всі необхідні розрахунки та повні, ґрунтовні висновки.

Система оцінювання виконання індивідуального завдання (контрольної роботи) здійснюється за шкалою.

Оцінку «0 балів» отримує контрольна робота, що не відповідає відповідному варіанту, або виконана не самостійно.

Оцінку «1-12 балів» отримує контрольна робота, що виконана частково (до 30 % визначених завдань), не містить висновків.

Оцінку «13-29 балів» отримує контрольна робота, що виконана частково (31-90 % визначених завдань), містить не повні, поверхневі висновки.

Оцінку «30-32 балів» отримує контрольна робота, що виконана повністю (100 % визначених завдань), містить повні, ґрунтовні висновки.

(5) Модульний контроль проводиться у вигляді вирішення тестових завдань в системі дистанційної освіти Moodle, де сума набраних балів є пропорційною кількості правильних відповідей (модульний контроль 0–5 балів).

Підсумковий контроль.

Підсумковий контроль з дисципліни «Соціальна та демографічна статистика» здійснюється у комбінованій формі (передбачає усну відповідь на два теоретичних питання і письмово практичне завдання).

Виконання студентами екзаменаційного завдання повинно носити виключно самостійний характер. Тому, за використання заборонених джерел (шпаргалок, засобів зв'язку та ін.) чи підказок студент знімається з іспиту й одержує нульову оцінку.

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Соціальна та демографічна статистика» (денна форма навчання)

[illegible]

Розподіл балів, які отримують студенти при вивченні дисципліни «Соціальна та демографічна статистика» (заочна форма навчання)

[illegible]

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Ратушна О.П. Методичні рекомендації для виконання практичних та семінарських робіт з дисципліни «Соціальна та демографічна статистика» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 232 «Соціальне забезпечення». Умань: УНУС, 2024.

2. Ратушна О.П. Методичні рекомендації для виконання самостійних і індивідуальних робіт з дисципліни «Соціальна та демографічна статистика» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 232 «Соціальне забезпечення». Умань: УНУС, 2024.

3. Ратушна О.П. Методичні рекомендації для виконання контрольної роботи з дисципліни «Соціальна та демографічна статистика» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти заочної форми навчання спеціальності 232 «Соціальне забезпечення». Умань: УНУС 2024.

4. Електронний навчальний курс для дистанційного вивчення навчальної дисципліни «Соціальна та демографічна статистика» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 232 Соціальне забезпечення. URL: <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=2143>.

14. Рекомендована література

Базова

1. Горкавий В.К. Статистика: підручник. Третє видання, перероблене і доповнене – К.: Алерта, 2020. – 644 с.

2. Колосок А.М. Соціальна та демографічна статистика: конспект лекцій / укладач А.М. Колосок. Луцьк: ПП «Поліграфія», 2022. 68с.

3. Лібанова Е. М. Бідність населення України: методологія, методика та практика аналізу / Е. М. Лібанова ; Нац. академія наук України, Ін-т демографії та соц. досліджень ім. М. В. Птухи. – Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2020. – 456 с.

4. Мармоза А.Т. Теорія статистики 2-видання. К.: Центр учбової літератури, 2021 592 с.

5. Соціальна статистка. Конспект лекцій для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 054 «Соціологія»/ Укладач А.В.Хмелюк. – Кам'янське: ДДТУ, 2020. –155 с.

Допоміжна література

1. Архіпова С. А. Демографія та соціальна статистика в соціальній роботі: навчальний посібник. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2018. 118 с.

2. Закон України «Про державну статистику».

3. Костецький Я. І. Соціальна статистика: навчальний посібник. Тернопіль: Економічна думка, 2011. 303 с.

4. Костюк В. О., Мількін І. В. Статистика: навчальний посібник. Харків. нац. ун-т міськ. Госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015. 167 с.
5. Пирожков С. І., Рязанцева В. В., Моторин Р. М. Статистика : підручник. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. 328 с.
6. Підгорний А.З., Самотоєнкова О.В., Ольвінська Ю.О., Вітковська К.В. Соціально-демографічна статистика: Підручник // За заг. ред. канд. екон. наук, професора А.З. Підгорного. – Одеса : ФОП Гуляєва В.М., 2016. – 424 с.
7. Ратушна О.П. Застосування економетричних методів та моделей в соціально-економічних дослідженнях. IV International scientific and practical conference «THE ASPECTS OF CONTEMPORARY SCIENTIFIC RESEARCH THAT ENCOMPASS BOTH THEORETICAL AND PRACTICAL COMPONENTS» (10-12. 01. 2024) Venice, Italy, International Science Unity. 2024. P. 23-27.
8. Ратушна О.П. Порушення регресійного аналізу при економетричному моделюванні. XXII International scientific and practical conference «Modern Scientific Research: Theoretical and Practical Aspects» (May 8-10, 2024) Oslo, Norway. International Scientific Unity, 2024. С. 16-18
9. Ратушна О.П., Матрос О.М., Михайловина С.О. Крочак О.І. Необхідність удосконалення обліку кредитних операцій банку як інформаційного джерела економетричних досліджень // Ефективна економіка. 2024. № 5.
10. Самотоєнкова О. В., Ольвінська Ю. О. Соціальна статистика: навчальний посібник. Одеса: ОДЕУ, 2009. 102 с.
11. Соціальна і демографічна статистика: навчальний посібник/МОН України, Уманський держ. пед. у-тет імені Павла Тичини; укладач: Бовкун О. А. – Умань : Візаві, 2019. – 160 с.
12. Стеценко С.Г. Демографічна статистика: підручник. / С.Г. Стеценко – К.: „Вища школа”, 2017. – 463 с
13. Сучасна демографічна ситуація в Україні: проблеми та перспективи: монографія / Л. Заставецька, Т.Заставецький. Тернопіль, 2022. - 108 с.
14. Удотова Л.Ф. Соціальна статистика: Підручник. - К.: КНЕУ, 2012.
15. Хмелюк А.В. Конспект лекцій з дисципліни “соціальна статистика” / А.В. Хмелюк – Кам’янське, 2020. – 155 с.
16. Щурик М.В. Статистика : навчальний посібник. Львів : Магнолія, 2016. 547 с.

15. Інформаційні ресурси

1. zakon.rada.gov.ua
2. www.ukrstat.gov.ua/
3. www.nbu.gov.ua/
4. www.minfin.gov.ua
5. http://www.ck.ukrstat.gov.ua

16. Перезарахування та визнання результатів навчання

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Соціальна та демографічна статистика» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

17. Політика академічної доброчесності

У процесі навчання з дисципліни «Соціальна та демографічна статистика», студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>). При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

18. Зміни у робочій програмі на 2024/2025 навчальний рік

1. Внесено коригування до розподілу балів.
2. Оновлено перелік рекомендованої літератури.